

Information om vem som lämnar synpunkterna	
Namn	Juha Salonsaari
Organisation	Miljöförvaltningen Stockholms stad
Telefon	076-1228792
e-post	juha.salonsaari@stockholm.se

SVARSMALL för inlämnande av synpunkter på revidering av HVMFS 2013:19 gällande synpunkter på Kapitel 1-3 inkl allmänna och övergripande synpunkter på remissen

Remissinstans	Kapitel (om relevant)	Paragraf (om relevant)	Synpunkt
Miljöförvaltningen Stockholms stad			Det är av central betydelse hur andelen jordbruksmark ska definieras. Detta behöver förtydligas i föreskriften.
Miljöförvaltningen Stockholms stad			Beräkningen av referensvärden för sjöar görs i dagsläget inte på samma sätt som för vattendrag, dvs med hänsyn till det ökade markläckage jordbruket (eller jordarten) orsakar och inga förändringar föreslås i föreskrifterna. Detta kommer även fortsättningsvis att resultera i att klassificeringen ger en bild av mycket näringsrika vattendrag med god status som rinner till betydligt mindre näringsrika sjöar med otillfredsställande status. Om hänsyn ska tas till naturlig näringsrikedom i vattendrag kan tyckas att samma hänsyn ska tas i sjöar och kustvatten för att inte i onödan komplicera fastställande av åtgärdsbehov och åtgärdsarbete.
Miljöförvaltningen Stockholms stad			Det är väldigt viktigt att samtliga kvalitetsfaktorer inkluderas i diskussionen om naturlig näringsrikedom och därav efterföljande anpassningar av bedömningsgrunderna. I dagsläget är överensstämmelsen mellan kvalitetsfaktorerna i exempelvis Bällstaån god då kiselalger, bottenfauna, fisk och näringsämnen samtliga tyder på att vattendraget är kraftigt påverkat. I en revision där referensvärdet anpassas till naturlig näringsrikedom, men där inga förändringar sker på övriga kvalitetsfaktorer blir systemet svårt att använda i den praktiska vattenförvaltningen och åtgärdsarbetet.

			<p>Miljöförvaltningen har genomfört beräkningar av åtgärdsbehovet av fosfor i Bällstaån utifrån omräkning av kiselalgsdata och landar i ungefär samma storleksordning som betinget som nuvarande klassificering av stödfaktorn fosfor bygger på. Om referensvärdet förändras i sådan utsträckning som redovisas ovan hamnar man i en pedagogiskt svår sits då halterna av fosfor å ena sidan motsvarar god status, men å andra sidan behöver minska för att de biologiska kvalitetsfaktorerna ska nå god status.</p>
--	--	--	--

SVARSMALL för inlämnande av synpunkter på revidering av HVMFS 2013:19 gällande biologiska bedömningsgrunder

Remissinstans	Kvalitetsfaktor (t.ex. växtplankton i sjö)	Parameter (t.ex. klorofyll a)	Synpunkt
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Växtplankton i sjöar	Klorofyll	Remissförslaget innebär att klorofyll likställs med biomassa vid statusklassning vilket generellt torde innebära fler sjöar kan klassas avseende växtplankton, samt att bedömningar oftare kan baseras på data från flera år snarare än enstaka undersökningstillfällen. Positivt är också att cyanobakterier klassas baserat på mängd och inte som nu utifrån andel, samt att TPI ersätts med PTI som till skillnad från nuvarande index ger ett mer rättvisande utfall även vid intermediära näringsnivåer.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Växtplankton i sjöar		Att ange klassgränser för cyanobakteriebiomassa baserat på hälsorisker för människa ger en tydlig koppling till problem och påverkan som relaterar till rekreation, något som kanske kan vara en fördel när det kommer till förankring och genomförande av åtgärder på kommunal nivå. I ett sammanhang som syftar till att fastställa ekologisk status för ett vattensystem kan principerna för klassningen möjligen anses tveksamma. Enligt vår mening är det önskvärt att status istället relaterar till toxicitet för vattenlevande organismer. Bedömningar som relaterar till risker vid bad eller dricksvattenberedning hör enligt vår mening hemma i direktiv som reglerar dessa frågor.

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Växtplankton i sjöar		Föreskriften bör förtydligas så att det framgår vilket maxvärde som ska tillämpas för cyanobakterier i olika fall/olika typer. I remissen används biomassa (mg/l) vid bedömning av totalmängd och biovolym (mm ³ /l) vid bedömning av cyanobakteriemängd. Mer konsekvent vore att använda samma storhet för de båda parametrarna.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Växtplankton i sjöar		Den reviderade föreskriften bör korrigeras för skrivfel i texter till formel 1.1 och 1.2 ("maximala PTI-värdet" ersätts med "maximala totalbiomassavärdet" respektive "maximala klorofyllvärdet"), samt korrigeras till rätt EK-värde för O/D för typ 1K i tabell 1.3
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Makrofyter i sjöar		I avvaktan på att bedömningsgrunden revideras efter nya klassgränser, indikatorvärden/viktfaktorer samt med hänsyn till förekomstfrekvens bör avsnittet om makrofyter kompletteras med en text som anger vilka osäkerheter metoden är behäftad med i sin nuvarande utformning. I tillägg till de förslag till vidareutveckling av bedömningsgrunden som anges i WATERS slutrapport bör det vara intressant att beakta möjligheten att använda djuputbredning som parameter vid statusklassning. Sannolikt har möjligheten till detta undersökts. Det är också önskvärt att metoden anpassas för att särskilja naturligt näringsrika vatten från eutrofieringspåverkade.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Kiselalger i sjöar		Eftersom kiselalger i vattendrag visat sig vara en pålitlig bedömningsgrund är det mycket positivt att den nu föreslås inkluderas även för statusklassning av sjöar. Det är vidare önskvärt att metoden kan vidareutvecklas så att referensvärden kan beräknas även för naturligt näringsrika vatten.

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Bottenfauna i sjöar	<p>Remissförslaget omfattar inga förändringar av ASPT-index eller BQI. Enligt vår mening vore det önskvärt om ASPT även tog hänsyn till kvantitativa data, och inte som i nuläget enbart baserades på taxas känslighet/tolerans mot förorening. Önskvärt vore även att BQI utvecklades så att det ger möjlighet att särskilja eutrofieringspåverkade sjöar från vatten där bottenfaunan i profundalen är artfattig eller saknas till följd av naturligt låga syrgashalter. Det bör också förtydligas att avsaknad av indikatorarter för beräkning av BQI (EK=0) inte nödvändigtvis innebär dålig status. Önskvärt vore om föreskrifterna kompletterades med en vägledning för hur expertbedömning kan utföras, i synnerhet vid utfallet dålig eller otillfredsställande status, förslagsvis i enlighet med de principer som presenteras av Medin m.fl. 2009.</p>
------------------------------------	---------------------	--

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Fisk i sjöar	<p>EQR8 som ger ett integrerat mått på påverkan kan riskera att delvis maskera effekten av eutrofiering i och med att flera av de ingående parametrarna ger utslag i motsatt riktning för surhet respektive höga fosforhalter. Vid framtagande av EQR8 var skogssjöar överrepresenterade i dataunderlaget (personlig kommunikation, Anders Kinnerbäck, SLU Aqua) vilket kan förklara att det multimetriska indexet har betydligt bättre förmåga att upptäcka stress till följd av surhet än höga fosforhalter. Att statusklassningen föreslås kompletteras med index som är specifika för surhet respektive näringspåverkan bör förbättra möjligheterna att påvisa avvikelser från referenstillståndet, samt att identifiera vilken typ av påverkan det rör sig om. Föreskriften bör kompletteras med information om hur utfallet enligt de tre indexen ska hanteras i den slutliga statusklassningen för kvalitetsfaktorn fisk. Enligt vår mening vore det önskvärt om EQR8 kunde vidareutvecklas utifrån ett större dataunderlag som i högre grad än tidigare representerar olika sjötyper. Önskvärt vore också om referensvärden tas fram för vattenförekomster som utgör del av större sjöar så att index kan användas även för dessa. I annat fall bör föreskriften kompletteras med information om att statusklassningar för denna typ av vatten inte är tillförlitliga med nuvarande underlag.</p>
------------------------------------	--------------	---

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Kiselalger i vattendrag		De förändringar som föreslås för revidering av HVMFS 2013:19 förtydligar att näringsförhållanden inte kan statusklassas med ledning av IPS vid naturligt näringsrika förhållanden. För Bällstaån innebär det möjligen att kiselalger inte kan användas som statusgrundande kvalitetsfaktor. Eftersom kiselalger visats sig vara en pålitlig och dessutom kostnadseffektiv bedömningsgrund bör det ses som angeläget att IPS kan vidareutvecklas för att särskilja eutrofierade vatten från naturligt näringsrika.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Kiselalger i vattendrag		Enligt remissförslaget ska IPS inte användas vid mycket höga eller låga fosforhalter. Denna formulering är olycklig och ersätts med fördel med följande ”Det bör dock noteras att om referensvärdet för totalfosfor är mycket högt (>40 µg/l för sjöar, >25 µg/l för vattendrag) eller mycket lågt (<6 µg/l) ska IPS tolkas med försiktighet.”
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Kiselalger i vattendrag		De förändringar som föreslås för surhetsindex ACID innebär inte någon förändring för välbuffrade vatten som Bällstaån. I formeln för beräkning av ACID saknas ”10” i det första ”log” (ska stå ”log10”).
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Kiselalger i vattendrag		I syfte att undvika att klassning baseras på felaktiga dataunderlag bör formuleringen ”eller med annan metod som ger likvärdiga resultat” under punkt 3.2 strykas. Med fördel anges istället att senaste versionen av HaVs undersökningstyp <i>Påväxt i sjöar och vattendrag - kiselalgsanalys</i> ska följas.

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Bottenfauna i vattendrag		Remissförslaget omfattar inga förändringar av ASPT- eller DJ-index. Enligt vår mening vore det önskvärt om ASPT även tog hänsyn till kvantitativa data, och inte som i nuläget enbart baserades på förekommande taxas känslighet/tolerans mot förorening. Både ASPT- och DJ-index förefaller ibland ge en överskattat god bild av status, och expertbedömningar leder inte sällan till nedklassning av status. Att bottenfaunaindex kan överskatta status indikeras även av jämförelser med utfallet av statusklassning baserad på kiselalger och näringsämnen (se exempelvis vattenförekomsterna Moraån och Broströmmen-Jersöströmmen). Det vore därför önskvärt om föreskrifterna kompletterades med en vägledning för hur expertbedömning kan utföras, i synnerhet vid utfallet hög status, förslagsvis i enlighet med de principer som presenteras av Medin m.fl. 2009.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Fisk i vattendrag		För att klassningen ska svara bättre även på morfologisk påverkan föreslås ett tillägg i form av ytterligare ett sidoindeks, nämligen VIXmorf. Detta är mycket positivt.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Växtplankton i kustvatten		De förändringar som föreslås för revidering av HVMFS 2013:19 kan för växtplankton ge ett annat utfall än klassificeringar enligt gällande föreskrift i och med att junidata exkluderas ur beräkningen. För exempelvis Brunnsviken skulle denna revidering resultera i klassning till sämre status, åtminstone för åren 2013-2015.

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Växtplankton i kustvatten		Föreskriften anger vilken nominell salthalt som kan användas för utsjön vid salthaltskorrigering om uppmätta halter saknas. Eftersom beräkningen även kräver referensvärden för totalkväve i utsjön samt tillrinnande sötvatten kompletteras föreskriften med fördel även med detta. Alternativt hänvisas till SMHIs underlagsrapport. I syfte att underlätta klassning, i synnerhet sådan som kräver salthaltskorrigering av referensvärden, är det önskvärt att Excelapplikationen som togs fram av Stockholms universitet år 2007 vid behov revideras efter SMHIs underlagsdata (Hansson m.fl. 2013).
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Växtplankton i kustvatten		Det vore bra med vägledning kring hur underlagsdata vid behov kan räknas om så att de motsvarar i föreskriften angivna djup och djupintervall.

SVARSMALL för inlämnande av synpunkter på revidering av HVMFS 2013:19 gällande Fysikalisk-kemiska bedömningsgrunder

Remissinstans	Kvalitetsfaktor (t. ex. Näringsämnen i kustvatten)	Parameter (t.ex. Tot-N)	Synpunkt
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i sjöar		Förslaget till revidering ger tydligt högre och troligen mer rättvisande referensvärden än gällande föreskrift för välbuffrade klaravattensjöar som Drevviken. Referensvärdet som beräknas för klassning av augustidata ligger mycket nära det värde som beräknas enligt den metod som tillämpas av länsstyrelsen för denna sjötyp (Cardoso m.fl. 2007). Klassning enligt gällande föreskrift och det nya förslaget gav samma utfall (otillfredsställande status), med undantag för bedömningen som baserades på höstdata och som indikerade ett än mer påverkat tillstånd (dålig status).

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i sjöar	<p>Det är mycket positivt att förslaget möjliggör beräkning av differentierade referensvärden som i högre utsträckning anpassats till typ, och dessutom till klassning baserat på olika dataunderlag. En klassning som grundar sig i mätdata som representerar höstcirkulationen ger möjlighet att bedöma om det föreligger någon betydande intern fosforbelastning, detta eftersom effekten av fosforfrisättning från bottnarna kan mätas i ytvattnet efter omblandning. Trots att de höstprovtagningar som genomförts i Drevviken ägt rum innan omblandning var halterna denna årstid tydligt högre än under sommaren, och indikerar enligt klassningen en än tydligare eutrofieringspåverkan. Om provtagning utförts i samband med omblandning skulle effekten sannolikt framgå än tydligare än med tillgängligt dataunderlag. Önskvärt vore om revideringsförslaget anger att klassning baserad på data från höstcirkulationen kan påvisa internbelastning och ge en indikation på hur stor betydelse detta fenomen har för sjöns status. En sådan klassning kan ge värdefull information om åtgärdsbehov även utan hypolimniondata. Önskvärd är en komplettering kring definitionen av höstcirkulation till att även omfatta data från temperaturprofiler.</p>
------------------------------------	----------------------	---

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i sjöar		Beräkning av referensvärden för vattendrag i jordbrukslandskap görs med hänsyn till det ökade markläckage jordbruket orsakar (se avsnittet Näringsämnen under Vattendrag). I analogi med detta förefaller det rimligt att även referensvärden för sjöar beräknas med liknande hänsyn. När så inte är fallet kommer i vissa fall klassningen ge en bild av mycket näringsrika ”gröna” vattendrag med god status som rinner till betydligt mindre näringsrika ”orangea” sjöar med otillfredsställande status. Sådana situationer komplicerar troligen fastställande av beting och åtgärdsarbete.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Syrgas i sjöar		Den metod som föreskrivs för klassning av syrgas i HVMFS 2013:19 med beräkning av syretätningshastighet är enligt vår erfarenhet sällan möjlig att tillämpa då underlagsdata ofta saknas för beräkning av referensvärden. Metoden tycks heller inte fungera för grunda sjöar. Vi anser därför att den metod som nu föreslås och som baserar sig på lägsta uppmätta syrgashalt under året, är att föredra.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Syrgas i sjöar		Eftersom låga syrgashalter kan förekomma naturligt är det önskvärt att föreskriften kompletteras med information om hur utfallet måttlig eller sämre status ska hanteras, exempelvis i en sammanvägd statusbedömning. Föreskriften bör också kompletteras med information kring bedömning av resultat av den kartläggning som ska göras om syrgasförhållandena bedöms vara sämre än goda.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Försurning i sjöar		Om texter om BDM även fortsättningsvis ska kvarstå under punkt 5.2 bör modellen kommenteras på liknande sätt som i gällande föreskrift.

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i vattendrag	<p>Av central betydelse för beräkning av referensvärden och utfall av klassningen är hur andelen jordbruksmark ska definieras, något som bör förtydligas i föreskriften. Både gällande föreskrift och revideringsförslaget anger att referensvärdet för jordbruksmark är relaterat till jordart. Om det tolkas som att referensvärden ska beräknas med hänsyn till arealer som tidigare utgjorts av jordbruksmark, något som förefaller rimligt, kan det ge ett helt annat utfall i statusklassningen än om enbart nuvarande jordbruksmark beaktas i beräkningen. Så är fallet även för exempelvis Bällstaån. Om det sammanviktade referensvärdet för Bällstaån beräknas med hänsyn till andel finjordar (42%) eller lerjordar (44%) i vattendragets tillrinningsområde enligt SMHI respektive SGU (uppgifter ur presentation av Pansar 2017) leder det till mer än dubbelt så höga referensvärden som de som beräknats baserat på andelen jordbruksmark enligt Vattenweb (Tabell 19). Konsekvensen av att tillämpa dessa referensvärden är att Bällstaån bedöms vara naturligt mycket näringsrik och att åns höga fosforhalter (ca 100 µg/l) enbart bedöms avvika från referenstillståndet på en nivå motsvarande god status. Ett sådant utfall innebär att beting inte kan skattas med ledning av status avseende näringsämnen.</p>
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i vattendrag	<p>Då avrinningsområdena i urbana vatten i stor utsträckning är hårdgjord är det tveksamt om man kan ta hänsyn till naturlig näringsrikedom i samma utsträckning som i vattendrag där avrinningsområdet består av naturmark eller jordbruksmark. Vattnet som passerar avrinningsområdet når inte de naturligt näringsrika jordarterna utan transporteras på den hårdgjorda ytan och bär istället med sig de föroreningar som finns där.</p>

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i vattendrag		Om syftet är att ta hänsyn till den effekt naturligt näringsrika jordarter har på fosforhalterna i ett vattendrag kan det tyckas rimligt att referensvärdesberäkningar utgår från just detta, alltså baseras på andelen näringsrika jordarter, snarare än andelen jordbruksmark. Om syftet är att exkludera effekten av jordbrukspåverkan ur statusklassning, och därmed ur skattningar av beting baserade på fosforhalter, är nuvarande metodik mer logisk och lämplig. Önskvärt vore att det Excelverktyg som tagits fram av Institutionen för vatten och miljö, SLU för beräkning av referensvärden, kompletteras med uppgifter om andel jordbruksmark i avrinningsområdet alternativt att föreskriften tydligt anger hur andelen jordbruksmark ska bestämmas. På så vis ges bättre förutsättningar för att statusklassning baserat på näringsämnen sker enligt samma principer oavsett vem som utför bedömningen. Verktyget kan med fördel kompletteras även med uppgifter om altitud för övervakningsstationer.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i vattendrag		Det är önskvärt att remissförslaget kompletteras med en vägledning kring hur hänsyn kan och bör tas till retention uppströms vattenförekomsten.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Syrgas i vattendrag		Vi anser det positivt syrgas föreslås inkluderas även för statusklassning av vattendrag, bland annat eftersom det kan ge en ökad förståelse för vilka faktorer som styr biologin. Eftersom låga syrgashalter kan förekomma naturligt i vattendrag, exempelvis under lågflödeperioder då grundvatten kan dominera, bör föreskriften förtydligas under Steg 2 kring hur låga syrgashalter i vattendrag ska hanteras.
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Försurning i vattendrag		Om texter om BDM även fortsättningsvis ska kvarstå under punkt 6.2 bör modellen kommenteras på liknande sätt som i gällande föreskrift.

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i kustvatten	<p>De förändringar som föreslås för revidering av HVMFS 2013:19 innebär en uppräknig av referensvärden, undantaget fosfatfosfor. I kombination med de förändringar som föreslås för klassgränser innebär de förhöjda referensvärdena att gränsvärden för god status är högre än tidigare. Störst är skillnaden för löst oorganiskt kväve (DIN) där gränsvärdet för god status blir dubbelt så högt som tidigare. Förändringen är stor även för totalhalter av kväve och fosfor vintertid där resulterande gränsvärde blir 30-40 procent högre. För övriga parametrar är påslaget cirka 10 procent. I relation till referensvärden beräknade enligt SMHIs underlag (2013) innebär revideringen ett högre gränsvärde för DIN (40 %) och totalkväve vintertid (ca 5 %). För DIP samt totalhalter sommartid resulterar revideringen dock i 10-15 procent lägre gränsvärden. Eftersom SMHIs underlag, enligt vår kännedom, har använts av Vattenmyndigheten som underlag för statusklassning och betingsberäkningar skulle den revidering som nu föreslås riskera att medföra sämre status för flera parametrar, något som skulle leda till högre beting.</p>
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i kustvatten	<p>En klassning för enskilda parametrar i Brunnsviken baserad på data för år 2013-2015 medförde inga större förändringar i status oavsett vilken metod som tillämpades. Revideringsförslaget indikerade ett något mindre påverkat tillstånd för totalfosfor både vinter och sommar. I mindre påverkade kustområden, där halterna inte är så höga som i Brunnsviken, kan troligen skillnaderna bli i utfall bli större.</p>

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i kustvatten	<p>Klassningen som utfördes baserat på salthaltskorrigerade referensvärden för varje prov/mättillfälle gav i jämförelse med klassning mot konstanta referensvärden inte någon skillnad i status och obetydliga skillnader i EK. Klassning mot konstant referensvärde används enligt föreskrift först vid salthalter lägre än 2 PSU. Fördelar med den senare beräkningsmetoden är att bedömning görs mot ett konstant och ”fastställt” gränsvärde, något som torde underlätta förvaltningsarbetet, samt att metoden är tidsbesparande. Utfallet av klassningarna för Brunnsviken är knappast ett tillräckligt underlag för att avgöra om den förenklade metoden generellt ger en acceptabel säkerhet i klassning vid salthalter högre än 2 PSU (gränsen för att tillämpa denna förenklade metod). Givet metodens fördelar vore det intressant att undersöka om det finns möjlighet att vidga villkoren för när konstanta referensvärden kan användas, och förtydliga detta i föreskrift och/eller vägledning.</p>
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i kustvatten	<p>I syfte att underlätta klassning baserat på salthaltskorrigerade referensvärden för varje prov/mättillfälle är det önskvärt att Excelapplikationen som togs fram av Stockholms universitet år 2007 revideras efter nya referensvärden.</p>

Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i kustvatten	<p>Gemensamt för bedömningsgrunderna (HVMFS 2013:19, revideringsförslag, SMHI 2013) är att olika påslag på referensvärden accepteras vid statusklassning av sjöar och vattendrag respektive kustområden. För inlandsvatten accepteras en dubbling av referensvärdet för totalfosfor, alltså ett maximalt påslag med 100 procent, innan status övergår från att vara god till måttlig. För kustområden ställs betydligt striktare krav, för Brunnsviken motsvarande ett påslag av 30-35 procent beroende på bedömningsgrund, om god status ska uppnås avseende totalfosfor (sommarperioden). Av detta framgår att miljökvalitetsnormer för kustområden är betydligt striktare än de som gäller för vattendrag som bidrar med näringsbelastning till kustområdet. Möjligen kan denna skillnad innebära att beting som beräknas för tillrinnande vattendrag inte är tillräckliga för att nå god status i kustområden.</p>
Miljöförvaltningen Stockholms stad	Näringsämnen i kustvatten	<p>Det är lättare att orientera sig i tabeller om det i tabellen för varje typ framgår vilken parameter och säsong som avses, så som i gällande föreskrift. Det är också en fördel om samma tabeller, liksom i gällande föreskrift, anger vilket dataunderlag som ska användas sett till provtagningstillfälle (månader) och djupintervall.</p>

SVARSMALL för inlämnande av synpunkter på revidering av HVMFS 2013:19 gällande Särskilda förorenande ämnen

Remissinstans	Parameter (ämne)	Vilket värde avser synpunkten (t.ex. sediment; marint; årsmedelvärde)
---------------	------------------	---

Miljöförvaltningen Stockholms stad

Koppar i sediment

Sediment

Synpunkt på hur värdet har tagits fram (t.ex. val av osäkerhetsfaktor)	Övriga synpunkter (t.ex. konsekvenser)
	<p>Miljöförvaltningen ser positivt på att ett gränsvärde för koppar inkorporeras i föreskrifterna då staden har storskaliga problem med hög kopparbelastning. Detta syns tydligt i de undersökningar av sediment som har genomförts av staden. Det vore önskvärt att gränsvärden i sediment tas fram även för zink, som är ytterligare ett problemämne i den urbana miljön. De vattenbaserade värden som tas fram med stöd av BLM ger i dagsläget inte en rättvisande bild av föroreningssituationen och därmed inte heller åtgärdsbehovet.</p>

SVARSMALL för inlämnande av synpunkter på revidering av HVMFS 2013:19 gällande hydromorfologiska bedömningsgrunder

Remissinstans	Kvalitetsfaktor (t.ex. Hydrologisk regim i vattendrag)	Parameter (t.ex. Specifik flödesenergi i vattendrag)	Synpunkt